

Shakespeare ned fra tronen

***Richard II* på Det Norske Teatret gir deg 21/2 time med tidvis god underholdning. Høydepunktene står Øyen, Sundquist og Bjørnhaug for.**

Av Elisabeth Leinslie

Det Norske Teatret: *Richard II*

Regi: Stein Winge

Med bl.a.: Ingunn Beate Øyen, Bjørn Sundquist, Ståle Bjørnhaug, Heidi Gjermundsen Broch, Jon Eivind Gullord.

På Det Norske Teatret utspiller det seg i disse dager et middelaldersk drama om en av de svakeste kongene i engelsk historie. Historien om Richard II er også historien om begynnelsen på en urolig epoke i England – Rosekrigene. Folket vingler, kongens menn vingler - vi dras inn midt i denne turbulente tiden.

Nærhet

Publikum plasseres på selve spillplassen. Det klassiske skillet mellom scene og sal er opphevet. Plasseringen gir oss for det første en uvanlig nærhet til skuespillerne, som for øvrig takler denne følsomme situasjonen veldig godt. Den fysiske nærheten til spillet skaper en intensitet som vi aldri opplever på en klassisk titteskaps scene, og er en viktig årsak til at vi orker å sitte i 2 1/5 time uten pause.

Grepet gjør publikum til en del av handlingen som utspiller seg. Publikum tildeles videre en viss makt ved å fungere som indirekte medspillere (folket av England) og nøytrale vitner til kong Richard IIs påtvungne detronisering. Dette er godt tenkt, men det blir noe utydelig da Winges regi legger opp til en beskjedne utnyttelse av situasjonen. Vi får noen blikk, karakterene sitter og beveger seg mellom oss, og Richard snakker åpenlyst til oss ved et par anledninger. Grepets potensial som bilde på maktforsyvnings forsvinner dermed i diffus regi. Allikevel er det energien og spenningen mellom karakterene og publikum, som til syvende og sist blir det bærende elementet i forestillingen.

Kostymene er et sørgelig kapittel. Hovedproblemet er at det virker som om de ansvarlige (Winge og Alsaker) ikke har tatt hensyn til intims scenens kvaliteter. Når vi sitter kliss oppi skuespillerne forblir kostymer og rekvisitter plast og behandlet stoff, fremfor å minne om gull og ekte rustninger. Dessverre bryter dette ned noe av nærheten som bygges opp med publikumplasseringen.

Spillet

Ingunn Øyen har funnet sin Richard og fyller den godt. Hun balanserer konstant mellom Richards desperate og angstfylte narsissisme og hans kongelige styrke.

Jon Eivind Gullords tolkning av Henrik Bolingbroke (senere Henrik IV) er ikke like heldig. Denne karakteren, som er Richards utfordrer, blir altfor anonym og monoton. Hans hjelper Northumberland (Reidar Sørensen) er betraktelig mer fremtredende – og fungerer som den sterke bakmann som står i fare for å overskygge sin leder.

Ståle Bjørnhaug (John av Gaunt) utmerker seg med sitt spesielt gode grep om tekstens verseform (blankvers). Hans sterke dødscene sitter også igjen på netthinnen. Bjørn Sundquist viser presis timing, humor og et stort uttrykksregister. Han stjeler stadig showet som den vinglete Hertugen av York.

Øyen, Bjørnhaug og Sundquist står for de fleste høydepunktene i *Richard II*. En forestilling som ender i kategorien ”sprikende”, en kategori som i dette tilfellet beveger seg mellom de store prestasjonene og likegyldig teater.

Anmeldelsen ble publisert i Dagsavisen 19. november 2005.